

INFORMACIJA O POTREBI IMENOVANJA STRUČNIH REDAKTORA ZA PRIPREMU NACIONALNE VERZIJE PRAVNE TEKOVINE

Usklađivanje sa politikama i pravnim sistemom Evropske unije (EU) zahtijeva sveobuhvatnu pripremu kapaciteta države za sprovođenje tih politika, naročito u završnoj fazi pregovaračkog procesa za članstvo u EU. U tom kontekstu, Crna Gora mora imati adekvatno razvijene administrativne, normativne i pravno-lingvističke kapacitete kako bi javne institucije mogle djelotvorno i pravovremeno da sprovedu sve obaveze koje proizilaze iz pravne tekovine EU. Jedan od ključnih preduslova za članstvo u EU jeste priprema cjelovite, terminološki ujednačene i pravno revidirane nacionalne verzije primarnog i sekundarnog zakonodavstva EU. Ova obaveza ne predstavlja tehničko pitanje, već suštinski uslov za pristupanje Uniji. Danom pristupanja, cjelokupna pravna tekovina EU postaje neposredno primjenjiva i obavezujuća u pravnom poretku države članice. Bez prethodno pripremljene, stručno revidirane i verifikovane jezičke verzije pravne tekovine, nije moguće obezbijediti pravnu sigurnost, jedinstvenu primjenu prava i ravnopravno učešće u radu institucija EU. Crna Gora trenutno kasni u pripremi nacionalne verzije pravne tekovine. Od početka pregovora nijedan pravni akt pravne tekovine EU nije u potpunosti stručno revidiran i sistemski pripremljen u skladu sa standardima koji se primjenjuju u državama članicama. Imajući u vidu obim od približno 250.000 stranica primarnog i sekundarnog zakonodavstva EU koje je potrebno pripremiti, jasno je da se radi o izuzetno zahtjevnom i dugotrajnom procesu koji zahtijeva hitno i sistemsko djelovanje. Ukoliko je strateški cilj članstvo Crne Gore u EU do 2028. godine, dinamika rada mora biti značajno ubrzana, a organizacija procesa jasno normirana. Stoga je neophodno obezbijediti dovoljan broj visoko stručnih kadrova koji će biti sistemski uključeni u proces stručne redakture pravne tekovine EU, kako za primarno, tako i za sekundarno zakonodavstvo.

PRIPREMA I REDAKTURA PRIMARNOG ZAKONODAVSTVA EU I STRUČNA REDAKTURA SEKUNDARNOG ZAKONODAVSTVA EU

Uzimajući u obzir obim i složenost pravne tekovine EU, Ministarstvo evropskih poslova će, u saradnji sa Generalnim sekretarijatom Vlade i Sekretarijatom za zakonodavstvo, predložiti Vladi Crne Gore formiranje tima/komisije za stručnu redakтуру pravne tekovine EU. Rad ovog tima biće usmjeren na pripremu revidiranih, pravno preciznih i terminološki ujednačenih verzija primarnog i sekundarnog zakonodavstva EU, sa jasno utvrđenim zadacima i rokovima, kako bi se obezbijedio njihov kvalitet prije okončanja pregovaračkog procesa i pristupanja EU. Resorna ministarstva, državne agencije i drugi nadležni organi imaju ključnu ulogu u ovom procesu, jer su odgovorni za stručnu redakтуру prevoda u oblastima iz svoje nadležnosti. Time se obezbjeđuje tačnost pravnog značenja normi, dosljedna upotreba terminologije i usklađenost sa domaćim pravnim sistemom. Stručna redakтура pravne tekovine EU je zadatak i odgovornost cjelokupne državne uprave i mora biti organizovana kao sistemski i kontinuiran proces, sa jasno definisanim nadležnostima i odgovornostima.

IMENOVANJE STRUČNIH REDAKTORA

Svaka institucija treba da preuzme odgovornost za svoj dio posla, uključujući imenovanje stručnih redaktora za:

- primarno zakonodavstvo EU i
- sekundarno zakonodavstvo EU, u skladu sa oblastima i podoblastima pravne tekovine EU.

Stručni redaktori treba da budu lica sa temeljitim poznavanjem zakonodavnog procesa, iskustvom u oblasti evropskog prava, funkcionalnim znanjem engleskog jezika, poznavanjem pravne terminologije i standarda EU, kao i iskustvom u izradi i usklađivanju domaćih propisa. Za potrebe stručne redakture neophodno je odrediti maksimalan broj raspoloživih eksperata iz svih resornih institucija (najmanje 200), u skladu sa listom oblasti i podoblasti pravne tekovine EU.

ZNAČAJ ZA ZAKONODAVNI PROCES I ČLANSTVO CRNE GORE U EU

Priprema cjelovite i pravno usklađene nacionalne verzije pravne tekovine EU predstavlja jedan od suštinskih preduslova za pristupanje Crne Gore Evropskoj uniji. Bez završene i stručno revidirane jezičke verzije pravne tekovine, članstvo nije pravno moguće. Danom pristupanja, cjelokupno zakonodavstvo EU postaje obavezujuće i neposredno primjenjivo u pravnom sistemu Crne Gore. Država mora biti spremna da obezbijedi pravnu sigurnost, jedinstvenu interpretaciju i pravilnu primjenu evropskih normi od prvog dana članstva. Imajući u vidu da do sada nije sprovedena sistemska i potpuna redakтура nijednog akta pravne tekovine EU, te da obim materijala iznosi oko 250.000 stranica, hitnost organizovanja i sprovođenja ovog procesa je izuzetno visoka. Ukoliko Crna Gora želi da postane članica EU do 2028. godine, neophodno je bez odlaganja uspostaviti operativan, kadrovski snažan i metodološki uređen sistem stručne redakture pravne tekovine EU.